

PETR ŠABACH:
KULTURA NESLYŠÍCÍCH
K NĚKTERÝM OTÁZKÁM KOMUNITY
SLUCHOVĚ POSTIŽENÝCH V ČR

DIPLOMOVÁ PRÁCE
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Diplomant postihl v úvodu předložené práce její cíl velmi výstižně: *„Cílem naší práce je postihnout hluchotu jako fenomén v historické perspektivě, analyzovat vzájemný vztah slyšící a neslyšící společnosti a přiblížit sociokulturní specifika neslyšících v České republice. Jedná se o práci teoretickou, jež v duchu kulturologie nazírá problematiku neslyšících v holistické a mezioborové perspektivě s přihlédnutím k poznatkům ze sociologie, kulturní antropologie, lingvistiky, psychologie a pedagogiky.“* Činí tak až poté, co zrod zvoleného konceptu kultury neslyšících zasadil do vývoje kulturní antropologie a spojil s kulturním relativismem. Svůj výměr předmětu otevírá logicky velmi kvalitně zpracovaným výkladem fyziologické problematiky sluchového postižení a jeho etiologie a spojuje ji s individuální ontogenezí. Také pedagogické, lingvistické a sociologické otázky probírá v následujících kapitolách s plným porozuměním a bezpečnou znalostí relevantní literatury. Tuto partii ústí do stanovení lékařského, sociálně-integrovaného a kulturního modelu hluchoty. Problematiky postavení sluchově postižených ve společnosti se zmocňuje historickou rešerší, i zde prokazuje bezpečnou znalost relevantní literatury a mimořádnou kompetenci k tvorbě odborného textu. S příkladnou akribií buduje rovněž výklad péče o neslyšící a jejich vzdělávání v českých zemích.

Neomezuje se jen na obvyklý přehled dějin ústavní péče. Osobně si velmi cením kapitoly 4.2 *Ústav jako kulturní centrum* a zpracování spolkového a společenského života sluchově postižených. Když jsem některé pasáže předložené práce konzultovat s kolegy z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace, pozastavovali se nad spojením *komunita sluchově postižených*, jsem přesvědčen, že právě zde soustředěné poznatky a jejich interpretace na tyto výhrady přesvědčivě odpovídají. Celek práce pak stejně přesvědčivě dokládá oprávněnost, možnosti a výhody konceptu kultury neslyšících jak v rovině badatelské, tak v jeho praktických konsekvencích.

Diplomová práce Petra Šabacha *Kultura neslyšících. K některým otázkám komunity sluchově postižených v ČR* představuje zralou kulturologickou syntézu, výborně podloženou teoreticky, heuristicky a metodologicky, přehledně a čistě logicky vystavěnou a kultivovaně napsanou. **Plně ji proto doporučuji k obhajobě.**

V Praze 25. 9. 2008

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.